

(Tęsinsys iš 2-ro pusl.)

puošnumo, į ornamentus ir vainikus greta gražiausių darželio gėlių dailininkai įpnė laukinę ramunę, saulėžolę ir net dagilį — yra, tarp kito, sakinyš beveik pažodžiui paimtas, šaltinio nurodant iš prof. Dr. J. Griniaus knygos "Vilniaus meno paminklai" (1940, p. 82), kur daromos visai kitos išvados. Iš viso prof. Dr. J. Griniaus ir prof. Dr. Vorobjovo žinomųjų knygų, išleistų laisvės metais, įtaka naujame bolševikų leidinyje pastebima tiek formulavimuose, tiek terminijoje. Knygoje tačia nurodomas nė vienas šaltinis.

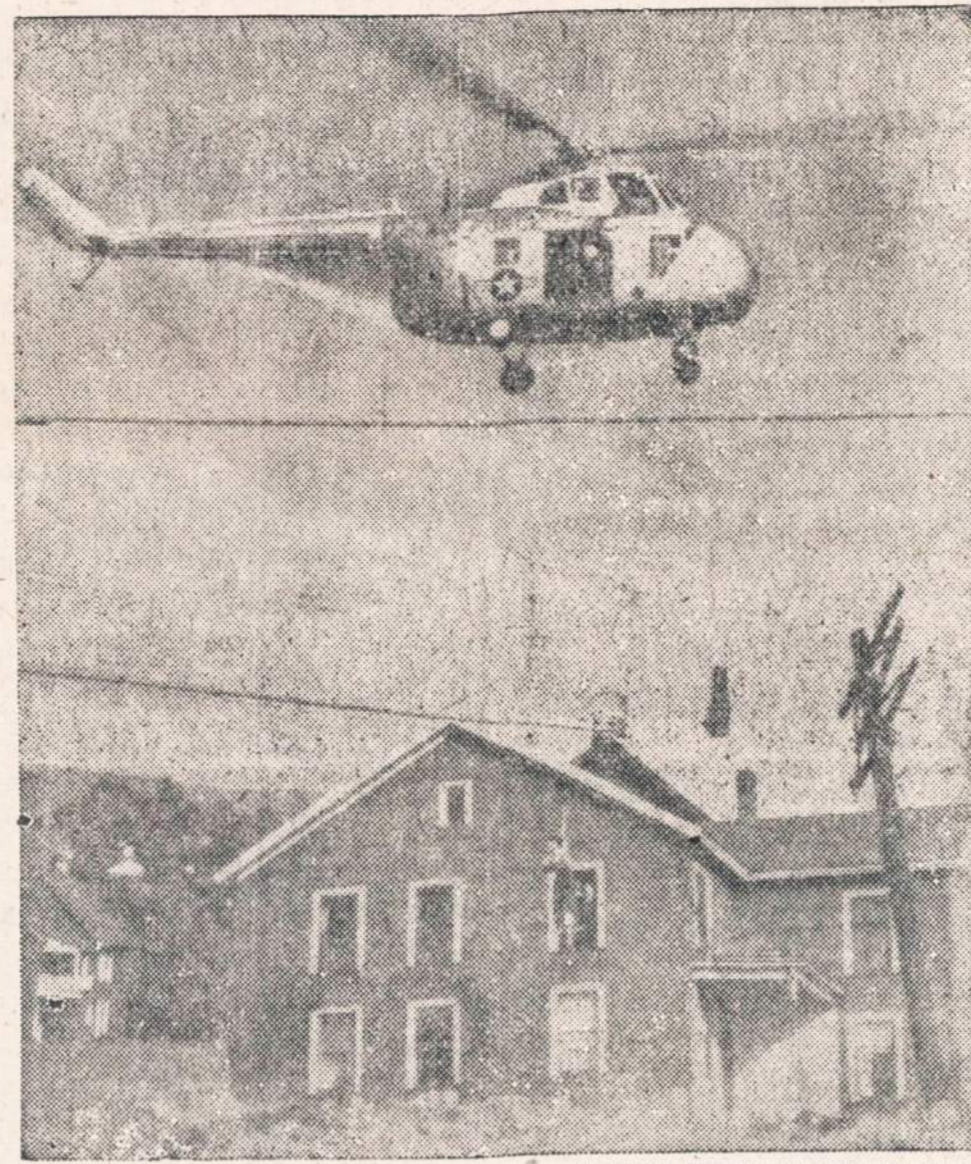
Būdingiausia, kad visa, kas liečia katalikybę ir religiją iš viso šioje knygoje stengiamasi kiek galima nutylėti ar pridengti. Rašant apie Vilnių, kuris visada buvo didelis religijos centras ir bažnyčių miestas, tai padaryti jiems nėra lengva. Visų pirma stengiamasi iškelti "civilinę statybą" prieš "kulto pastatus". Jei ankstyvesnėse monografijose daugumas nuotraukų būdavo skiriamos bažnyčioms, tai čia daugiau kaip 100 nuotraukų (iš 194) paskirta pasaulinio pobūdžio namams ir gatvių vaizdams ir tik likusios bažnyčioms. Mėginama vėl įvesti senasis Medininkų Vartų vardas Aušros Vartams. Visiškai albume nededama Aušros Vartų koplyčios, šios didžiausios Vilniaus liaudies šventovės, nuotraukos. Gal nenorėta parodyti besimeldžiančios minios ar sužalotų ir nepataisytų koplyčios langų? Šv. Kazimiero koplyčios katedroje nuotrauka paaikina vien tik, kaip "Katedros interjeras". Nededama taip pat šv. Kazimiero karsto altoriaus nuotrauka. Atrodo keista, kad bijoma naudoti žodžius "altorius", "saktykla", "klausykla", vieton šito tepasakant "drožinėti interjero papuošimai" ar pan. Vieton šv. Onos, šv. Jono ir t. t. bažnyčių rašoma "Jono bažnyčia", "Jono bažnyčia", o Visų šventųjų bažnyčia pažymėta kaip "Bažnyčia Rūdininkų gatvėje"... Nutylima Kapitula, Vyskupo rū-

mai, aprašant šiuos pastatus. Visur kaip tik galima nuslepiamas pastato ryšys su bažnytinu gyvenimu.

Atrodo, kad pevergtoje Lietuvoje vis dėlto esama tam tikro valstybinio meno paminklų globojimo ir priežiūros, nors kiek ji atskirais atvejais yra efektinga, dar sunku spręsti.

Skiriami "sąjunginės reikšmės" paminklai — tokiais Vilniuje laikomi šv. Mikolojaus, Bernardinų, šv. Onos, šv. Mykolo, šv. Petro ir Povilo ir šv. Teresės bažnyčios.

Ši knyga vaizdžiai parodo taip pat tuos pakėitimus, kuriuos okupacinės sąlygos atnešė į senąjį Vilnių. Jei senųjų statybos ansamblių išsaugojimo principas bolševikų atrodo pripažįstamas, juo labiau stebina neistoriškas gatvių vardų keitims senamiesityje, o juk senieji gatvių vardai yra taip pat praeities liudytojai. Didžioji ir Pilies gatvės pavadintos viena Gorkio gatve, Vilniaus gatvė — Liūdo Goro, Pylimo gatvė — Komjaunimo, šv. Jono — Gareljo, šv. Onos — Tiesos gatve, Napoleono aikštė — Kutuzovo aikštė ir t. t. Dar egzistuoja Basanavičiaus gatvė. Gatvių ir visi kiti užrašai yra dvikalbiai, pvz. "Švietimo g—vė", o lentelės apačioje pakartota rusiškomis raidėmis "ul švietimo". Bazilijonų vienuolyne yra Pedagoginis Institutas, Bernardinų vienuolyne Dailės Institutas, Moterų Bernardinų vienuolyne — Dailės Instituto studentų bendrabutis, Respublikos Rūmuose, kurie vadinami ir "rūmų ansambliu", yra karininkų namai. Ant buv. Vilniaus rotušies frontono skaitom "Dailės Muziejus", tačiau vadaus nuotraukos apvilia matant "revoliucinius" meno eksponatus ir raudonarmiečių niaurais statulais. Vrublevskio Bibliotekoleje esanti Mokslų Akademija, Lietuvių Mokslo Draugijos namuose — Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institutas, buv. "Revizijos" teatre — Filharmonijos, kaip ir priešokupaciniais metais. Visų institutų nuotraukos liudija jų nepasikeitusią išvaizdą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Potvynio auka per langą iškeliamas namo, kuris po to buvo vandens nušeštas, 4 asmenų šeima oro iėgy pastangomis buvo iš šio namo išvakuota.

Neduođama Trinitorių, Bazilijonų bažnyčios, taip pat Didžiosios Sinagogos vaizdo. Senasis Vilniaus Ghetto liko ištuštėjęs, vieton ankstyvesniųjų jo gausių ir judrių gyventojų dabar vos šen ar ten kiūtina suvargusių moterėlė. Kai kuriose nuotraukose pasirūpinta "stafažo" leidžiant tinkamoje vietoje praeiti merginai ar vaikams, bet eilėje kitų aiškiai matomi kukliai apsirėngę, uždari ir susirūpinę, kažkur skubą tarybiniai Vilniaus gyventojai.

Žadama išleisti antrasis šito Vilniaus albumo tomas, kuriame būsianti pavaizduota "tarybinio laikotarpio architektūra" parodytos daugia tarybinės tikrovės. Visi tekdai ir paaikškinimai knygoje duodami lietuviškai ir rusiškai, rusiškame tekste vietovardžiai bei asmenvardžiai duodami lietuviška forma ("Kostel Kazimierasa"). Redakcinę knygos komisiją sudaro: V. Bytautas, A. Janikas, J. Jurginis, J. Kumpis, V. Mikucianis, V. Vesolovskis. Nuotraukas paruošė lietuviai V. Gabriūnas, A. Janikas, P. Kar-

pavičius, L. Kulvinskas, A. Mokuskus (daugiausia) bei žydai (?) M. Fligelis, J. Kacenbergas, Ch.

Jau dividendų laikas!

Stebitės, apie ką heisholo gaudytojas žaidimo įkarštyje gali šnekėtis su sviedėju? Štai Jums atsakymas: Apie šį metų laiką pasikalbėjimas gali būti apie artėjantį Fairfieldo dividendų mokėjimą, kada pelnas yra pridėdamas prie kiekvieno taupytojo sąskaitos.

Levinas ir S. Šimanskis.

Knygos išvaizda visiškai atitinka jau kituose komunistiniuose kraštuose anksčiau pasirodžiusius reprezentacinius leidinius tiek savo forma, tiek iliustracijos patįkimo pobūdžiu, kaip pvz. varšuvinė "Architektūra Polska do polowy XIX wieku" (1952) ir kt.; leidybinės iniciatyvos auskus, bet buvo diriguojamas aukštesnio centro tam tikru politiniu tikslu. Knyga išspausdinta Kaune K. Poželos vardo spaustuveje, o popierius eąs iš Julijaus Janonio vardo popieriaus fabriko Pertasiūnuose. Tiražas — 15.000 egzempliorių (prof. Dr. J. Griniaus "Vilniaus meno paminklų" tiražas buvo 1000, o T. Vizgirdos "Vilnius" — 5000 egzempliorių), kas taip pat rodo, ko šia knyga siekiama.

Dr. phil. P. Reklaitis

— C. Edwards, 1605 E. 50th, buvo nubaustas 150 dol. bauda po to, kai jis mėgino už eismo tiktetą pasiūlyti \$5.00 tiktetų rasymo čempionui policininkui Jack Muller. Edwards yra Giant Auto Construction Co., 7604 S. Halsted, savininkas.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį COMPLETE AUTO SERVICE

4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079 Sav. Stasys Dapkus, prityres mechanikas turis moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudoty benzina ir alyva. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

MUSIC FOR EVERY MOOD!

Advertisement for DECCA RECORDS featuring the word 'Jazz' in large stylized letters and the slogan 'the best is on...'. It includes the DECCA RECORDS logo and a graphic for 'Buy a Phonograph and make friends with records!'.

GARRICK MUSIC SHOPS

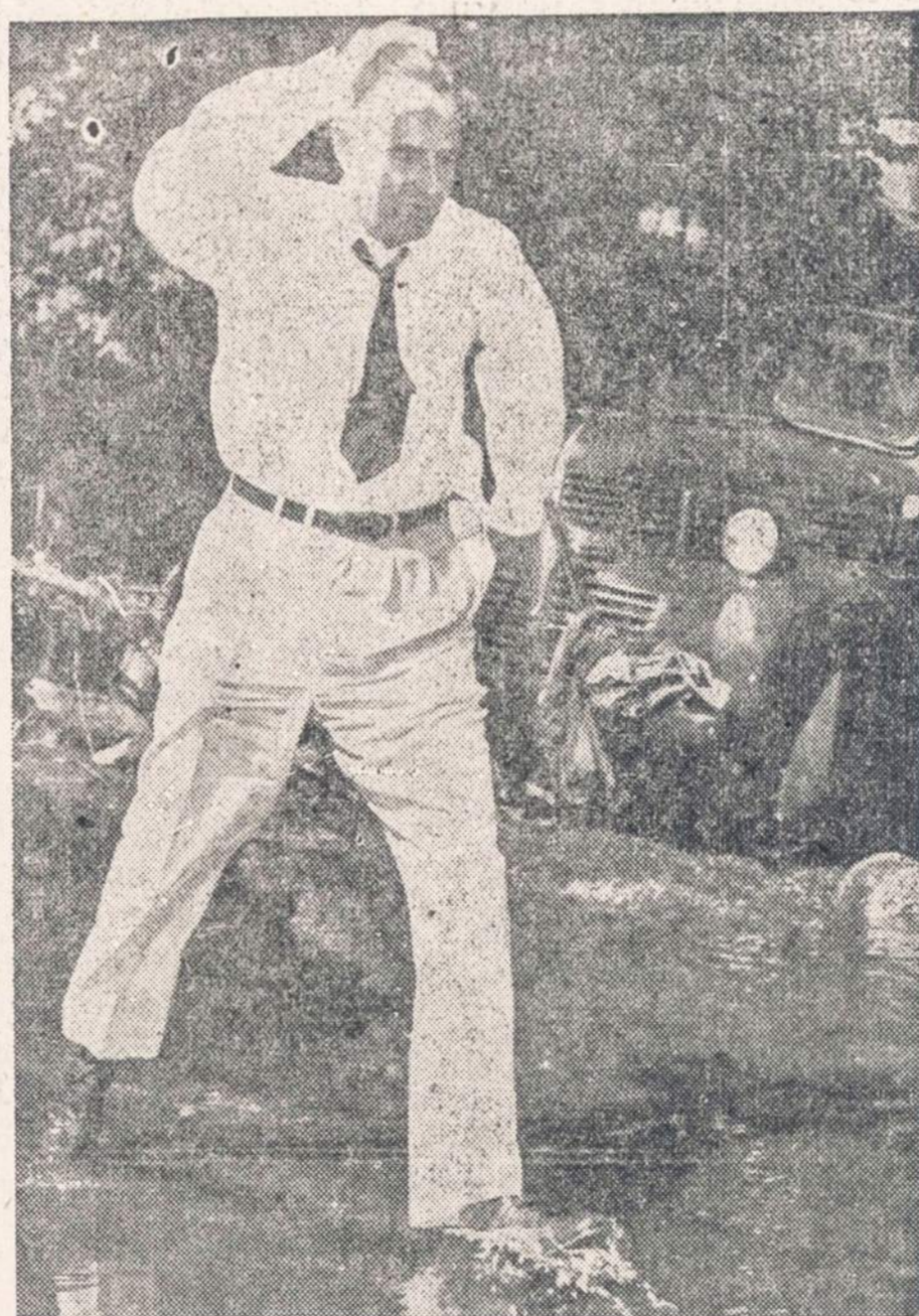
4141 W. Madison St. Sacramento 2-2925
733 W. 63rd Street Wentworth 6-0085

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Eisenhoweris kalba spaudos konferencijoje Hartford, Conn., pažadėjęs pagalbą nuo potvynio nukentėjusioms sritims. Prezidentas taršis su nukentėjusių vietų gubernatoriais, kai jis buvo susitojęs Hartforde, apžūrėdamas potvynio sritis. Iš kairės į dešinę: gub. D. Roberts iš Rhode Islando; gub. A. Harriman iš New York gub. A. Ribikoff iš Connecticut; V. Peterson iš civilinės gynybos agentūros, prez. Eisenhoweris ir E. R. Harriman iš Raudonojo Kryžiaus.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo New Yorko gub. Averell Harriman Brenda patvynisia gatve Ellenville, N. Y. Gubernatorius atliko pavojaus vizitą paliestose srityse New Yorko valstybėje, norėdamas vietoje gauti potvynio padarytų materialiu vaizdą.

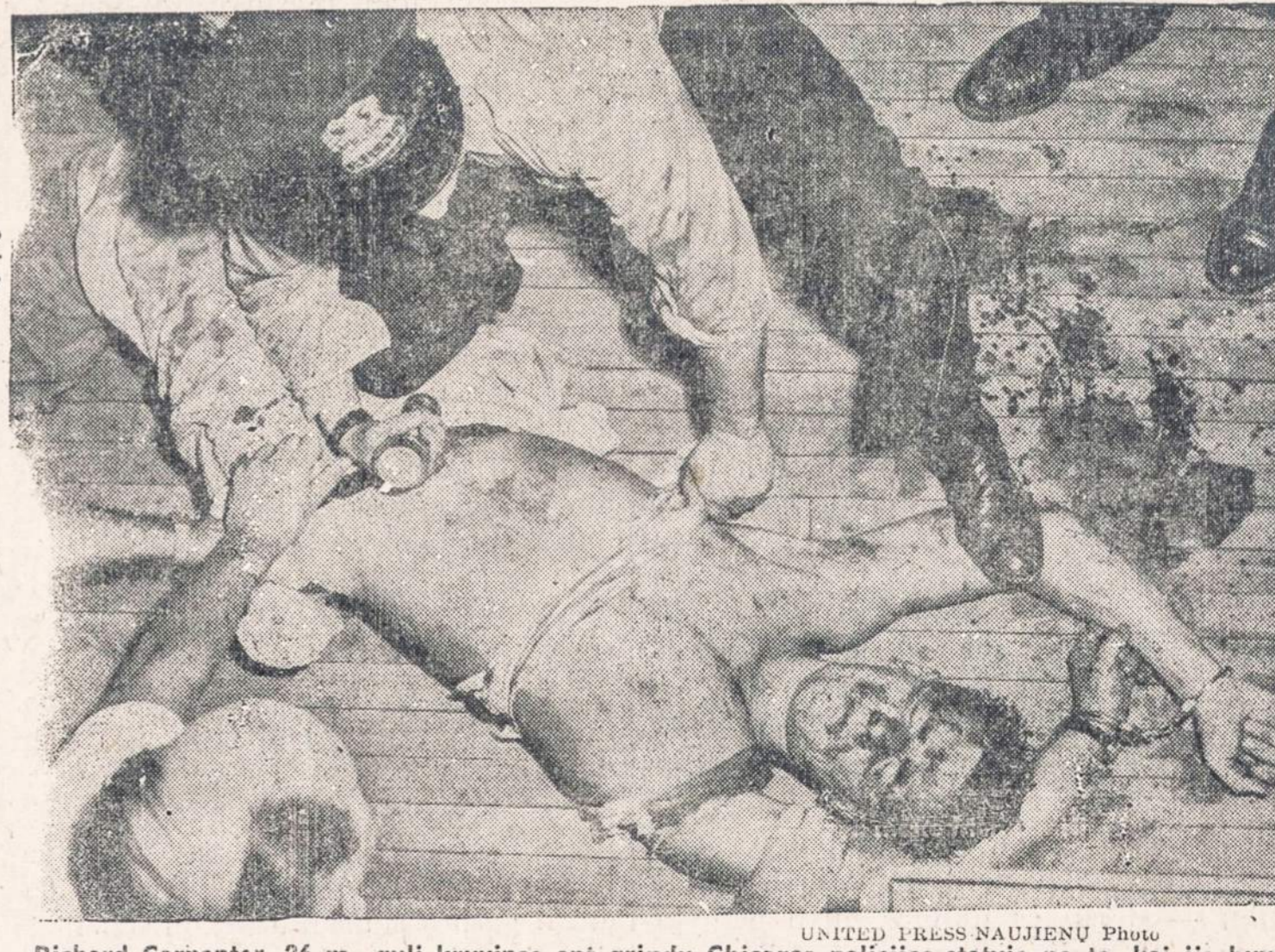
UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Nusisgandusi stirnalė žiūri į foto aparatą, tuo tarpu, kai patvyniosus Armington upės vandenys rikos karių nužudymu ir taktininkavimu komunistams. Brooklyne nos iš didžiausių šio miesto žudikų medžioklių objektas. Pagaliau jis buvo išduotas policijai Leonard Powell, į kurio namus Carpenter įsiveržė ir slėpėsi 24 valandas.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo James Gallagher (vidury), buvęs karys, yra kalbinamas britų Amerikos karių nužudymu ir taktininkavimu komunistams. Brooklyne nos iš didžiausių šio miesto žudikų medžioklių objektas. Pagaliau jis buvo išduotas policijai Leonard Powell, į kurio namus Carpenter įsiveržė ir slėpėsi 24 valandas.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Sukilė marokiečiai vartoja automobilis ir sunkvežimius užsibarikaduoti gatvėms Kenifroje, Prancūzijos Maroke. Į šia kritišką nacionalistų tvirtovę prancūzai atgabeno parašitinininkų, kad šie partry kontrole iš sukilėlių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Richard Carpenter, 26 m., guli kruvinas ant grindų Chicago's policijos stotyje po to, kai jis buvo sugautas. Carpenter, kuris prisimažino nušoves vieną ir sužaidęs kitą policijos pareigūną, buvo vienas iš didžiausių šio miesto žudikų medžioklių objektas. Pagaliau jis buvo išduotas policijai Leonard Powell, į kurio namus Carpenter įsiveržė ir slėpėsi 24 valandas.

